

Process för framtagande av verksamhetsplan

1. Dokumentets syfte och funktion

Detta dokument beskriver processen för framtagande av Sametingets verksamhetsplan. Syftet är att tydliggöra hur verksamhetsplanen tas fram och används i samspelet mellan plenum, styrelse, nämnder och kansli, samt att beskriva hur ansvar och roller fördelas inom ramen för Sametingets styrkedja. Det anger ramar och principer för processen, men reglerar inte verksamhetsplanens innehåll eller operativa genomförande.

Processbeskrivningen omfattar den övergripande planeringslogiken, från plenums beslut om VP-direktiv till styrelsens beslut om verksamhetsplan, samt hur dialog, avstämning och hantering av tillkommande regeringsuppdrag sker under planeringsarbetet.

2. Syftet med VP-processen

Processen ska skapa en sammanhållen styrkedja där plenums politiska inriktning omsätts till strategisk planering hos styrelsen och vidare till operativt genomförande inom kansliet.

Syftet med VP-direktivet och den tillhörande processen är att:

- skapa förutsättningar för en sammanhållen och transparent styrning där plenum fastställer övergripande mål och inriktning, styrelsen beslutar om verksamhetsplan och kansliet ansvarar för genomförande och uppföljning,
- lägga en stabil grund för planering, uppföljning och resursanvändning i ett flerårigt perspektiv,
- stärka rättssäkerhet, transparens och effektivitet genom tydliga styrsignaler, ansvarsfördelning och uppföljningsbara prioriteringar.

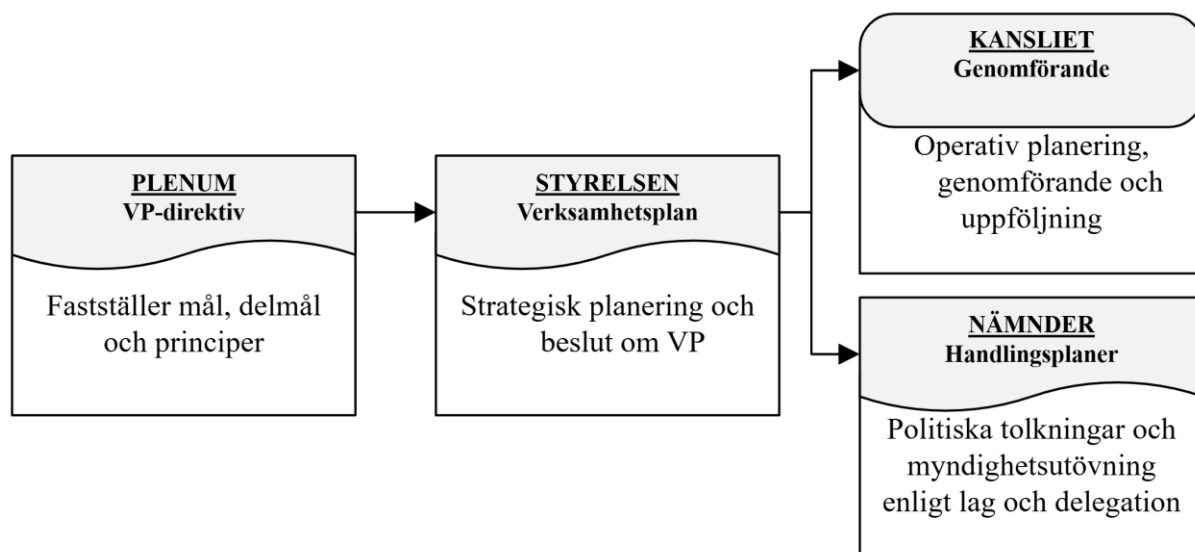
3. Rättslig grund

Arbetet med Sametingets verksamhetsplan ska ske med respekt för Sametingets urfolkrättsliga åtaganden och bedrivas inom ramen för sametingslagen, förordningen med instruktion för Sametinget samt gällande regleringsbrev och annan tillämplig förvaltningsrättslig reglering.

4. Styrkedja och ansvarsfördelning i processen

Detta kapitel beskriver hur ansvar och roller är fördelade mellan plenum, nämnder, styrelse och kansli i processen för framtagande av Sametingets verksamhetsplan. Syftet är att tydliggöra styrkedjan från politisk inriktning till operativt genomförande och säkerställa att planeringen sker på rätt nivå och i enlighet med Sametingets styrmodell. Figuren nedan

illustrerar beslutshierarkin på en övergripande nivå och ansvarsfördelningen i processen för verksamhetsplanering.

Figur 1. Översiktlig illustration av hur VP-direktivet utgör grund för styrelsens verksamhetsplan, som i sin tur bland annat styr nämndernas planering av respektive verksamhet. Figuren är vägledande och ersätter inte ansvarsfördelning enligt lag, delegation, arbetsordning eller andra styrdokument.

Styrkedjan i Sametinget utgår från plenums strategiska beslut, styrelsens strategiska planering och kanslichefens operativa ansvar. Nämnderna ingår i styrkedjan genom att inom sina respektive sakområden tolka plenums mål, delmål och principer politiskt samt utöva myndighetsutövning enligt lag och delegation.

4.1 Plenum

Plenum är Sametingets högsta beslutande organ och fastställer den övergripande politiska inriktningen genom huvudmål, delmål och principer. Plenum beslutar i frågor av principiell betydelse och anger den politiska riktning som ska gälla för den aktuella direktivperioden.

4.2 Nämnderna

Nämnderna utgör en del av Sametingets politiska organisation och verkar inom sina respektive sakområden. Deras arbete tar sin utgångspunkt i verksamhetsplanen och bidrar till VP-processen genom planering och myndighetsutövning i enlighet med lag, instruktion och delegationsordning. Inom ramen för detta ansvar följer nämnderna utvecklingen inom sina sakområden och gör politiska tolkningar utifrån detta.

4.3 Styrelsen

Styrelsen ansvarar för myndighetens verksamhet och leder den strategiska planeringen genom att till plenum lägga fram förslag till nästkommande verksamhetsdirektiv. När direktivet har beslutats ansvarar styrelsen för att, inom ramen för VP-direktivet, besluta om

verksamhetsplan, budget och budgetunderlag på strategisk nivå, årsredovisning samt riktlinjer för intern styrning och kontroll.

I VP-processen omsätter styrelsen plenums mål, delmål och principer till strategiska prioriteringar, styrsignaler och indikatorer. Styrelsen ansvarar för att verksamhetsplanen är strategisk, genomförbar och möjlig att följa upp i enlighet med gällande krav. Arbetet bedrivs i dialog med nämnderna, vars förslag och synpunkter inhämtas i beredningen.

4.4 Kanslichefen och kansliet

Kanslichefen ansvarar för den operativa verksamheten och leder kansliet. Kansliet genomför styrelsens beslut och ansvarar för den operativa planeringen, inklusive aktiviteter, resursfördelning och arbetsformer.

Kansliet säkerställer att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, förordningar och interna styrdokument samt utvecklar operativa indikatorer och följer upp genomförandet. I VP-processen innebär detta att kansliet ansvarar för hur verksamhetsplanens inriktning omsätts i praktiskt arbete.

5. VP-direktivets roll i processen

VP-direktivet är ett politiskt styrdokument som uttrycker plenums långsiktiga mål och inriktningar och utgör den högsta strategiska ramen för Sametingets planering och styrning. Direktivet anger vad som ska prioriteras under direktivperioden, men reglerar inte hur arbetet ska genomföras.

I VP-processen fungerar direktivet som utgångspunkt för den fortsatta planeringen i organisationen. Styrelsen använder VP-direktivet för att ta fram verksamhetsplanen och formulera strategiska prioriteringar, styrsignaler och indikatorer. Nämnderna använder direktivet som grund för sina politiska tolkningar inom respektive sakområde, och kansliet använder verksamhetsplanen – som bygger på VP-direktivet – som underlag för operativ planering och genomförande.

Genom denna ordning säkerställs att plenums politiska inriktning får genomslag i verksamheten, samtidigt som ansvarsfördelningen mellan politisk nivå, strategisk planering och operativt genomförande upprätthålls.

6. Planerings- och uppföljningsprocess

Detta kapitel beskriver hur VP-direktivet omsätts till planering, genomförande och uppföljning inom Sametinget. Kapitlet tydliggör hur styrelsen och kansliet använder direktivet och verksamhetsplanen i sina respektive roller, samt hur uppföljning och återrapportering till plenum sker.

6.1 Styrelsens tillämpning i VP-processen

Styrelsen ska säkerställa att verksamhetsplanen omsätter plenums mål, delmål och prioriteringar på ett sätt som, inom myndighetens uppdrag, främjar samiskt självbestämmande, utveckling och en välfungerande och rättssäker myndighetsutövning. Verksamhetsplanen ska bidra till en samlad och samordnad utveckling av Sametingets verksamhet.

I VP-processen använder styrelsen VP-direktivet för att:

- fastställa strategiska prioriteringar inom respektive principområde,
- formulera styrsignaler som vägleder kansliets planering och avvägningar,
- fastställa strategiska indikatorer för uppföljning av delmålsnivån,
- säkerställa att verksamhetsplanen är förenlig med lag, instruktion och kraven på intern styrning och kontroll.

6.2 Kansliets tillämpning i VP-processen

Kansliet använder verksamhetsplanen, som bygger på VP-direktivet, som grund för den operativa planeringen. Detta omfattar planering och genomförande av verksamheten inom de ramar och prioriteringar som styrelsen har fastställt.

I VP-processen innebär detta att kansliet:

- formulerar aktiviteter, arbetsmetoder och resursplaner,
- tar fram operativa indikatorer för genomförandet,
- genomför verksamheten och följer upp resultat i enlighet med verksamhetsplanen.

Kansliet ansvarar för hur verksamheten bedrivs i praktiken, medan den strategiska inriktningen fastställs av styrelsen.

6.3 Samverkan mellan politik och förvaltning – VP-konferensen

VP-konferensen utgör ett forum för samverkan och dialog mellan politiken och kansli i arbetet med Sametingets verksamhetsplan. Konferensen syftar till att skapa en gemensam förståelse för den kommande verksamhetsplanens inriktning, de strategiska prioriteringar som ska göras inför verksamhetsåret samt de förutsättningar som gäller för planering och genomförande.

VP-konferensen är ett dialog- och beredningsforum, där övergripande prioriteringar, målkonflikter, risker och resursförutsättningar diskuteras, liksom förutsättningarna för att verksamhetsplanen ska vara genomförbar. Dialogen bidrar till ökad samsyn och kvalitet i planeringsarbetet, samtidigt som ansvarsfördelningen i styrkedjan respekteras.

VP-konferensen ska därmed ses som ett stöd för styrelsens fortsatta strategiska arbete med verksamhetsplanen och för kansliets förberedelser inför operativ planering.

6.4 Uppföljning

Uppföljningen ska ge plenum underlag för att följa utveckling och genomslag i förhållande till delmålen, styrelsens prioriteringar samt behov av eventuella justeringar i inriktningen.

VP-direktivet utgör därmed den politiska referenspunkten för uppföljning, resultatredovisning och strategiska bedömningar av Sametingets verksamhet.

7. Planeringslogik och årscykel

VP-direktivet utgör grunden för Sametingets planerings- och uppföljningsprocess samt för den interna styrningen och kontrollen. Direktivet ligger till grund för efterföljande riskanalyser, kontrollmoment och uppföljning i enlighet med kraven i förordningen om intern styrning och kontroll.

Genom VP-processen skapas en sammanhållen planeringslogik där plenums politiska inriktning omsätts till strategisk planering och operativt genomförande över verksamhetsåret. VP-direktivet ger därmed en stabil och förutsägbar ram för verksamhetsplanering, budgetarbete och uppföljning över tid. Planerings- och uppföljningsprocessen syftar till att följa utveckling över tid och möjliggöra politiska omprövningar vid varje VP-direktiv, inte att låsa mål vid fasta tidpunkter.

Genom denna planeringslogik säkerställs att Sametingets verksamhetsplanering är långsiktig, samordnad och förenlig med både politiska beslut och gällande regelverk.